

## Helved 1, matrikel 1, nu 85. af Helleved.

Frydendal Kro i byen Helleved, smukt beliggende ved indkørslen til Nørreskoven.

*Samlet af Jørgen Bromann*

I ældre tider lå her et inderstested, og beliggenheden ved indkørslen til Storskoven medførte, at det blev et velbesøgt traktørsted.



*Helved 1, 1939 (Det Kgl. Bibliotek)*



*Helved 1, 1989 (Det Kgl. Bibliotek)*

## Om ejerne af Frydendal Kro kan fortælles:

**1. Inderste Johann Jensen** er den Ældstkendte ejer af inderstet her.

Det fremgår af følgende udtog af skyld- og panteprotokollen for for Amtsretskredsen Nordborg. Tom 1. folio 115, vedrørende et for boelsmand Christian Hansen til Frydendal ikke anerkendt indført protokollat. Denne ekstrakt begynder indledende som følger:

Den 15. marts 1762 vedkender Johann Jensen, inderste og hertuglig Augustenborger Underdane, en til ham, den 14. marts 1762, fra nævnte debitor udstillede obligation på 120 rdl. til 4 % rente og halv-årlig opsigelse, sub hypotek 77.

**2. Kromand Hans Petersen Helleved** blev efter trolovelsen 13. juni, den 12. juli 1696 viet til Catharina Hansdatter, Hans Møllers datter af Lillemølle.

Deres børn

- a. Anna Sophia født 1697 døbt 6. 6.
- b. Peter - 1699 - 1.11.
- c. Margrethe - 1704 - 2. påskedag.
- d. Maria - 1706 - 2. påskedag.
- e. Cathrine - 1708 - 15. Trinl t.
- f. Hans - 1711 - 4. Trinit.

**3. Peter Hansen** var en søn han formanden Hans Petersen Kromand, og var født 1699. Til dette slægtled mangler oplysninger, fordi der fra 1729 til 1743 ingen kirkebog er bevaret fra Notmark sogn, en såkaldt lakune i kirkebogføringen.

**4. Rasmus Petersen Kromand** må antages at være en søn af Peter Hansen Kromand, er bleven gift før 1743, for Rasmus Petersens hustru i Frydendal døde 1744, og begravedes po, 24 Trini.

Enkemand Rasmus Petersen, kaldet Kryger zu Hellewith Freudendale, da han 1745 efter trolovelse 25.6. blev gift 12.11. med Ellen Jørgensdatter. Deres børn a. Jørgen født 1746 døbt 16. 3. b. Elenora - 1747 - 16. Trini. c. Ingeborg 1750 - 21. Trini.

Rasmus Petersen Kromand, kaldes kryger zu Hellewitt Freudendale, da han 1758 den 15. 11. låner et beløb på 100 rdlr. til 4 % rente af Nutmark kirkekasse, som indprotokolleres i Als Nørherrede og Igen-herreds skyld - og panteprotopl bind 1, folio 66 + 115.

Rasmus Petersen Kromand i Frydendal døde 1761, begravet pr. 3. Trini Rasmus Petersens enke Ellen .Jørgensdatter døde 1762, begr. 17. 5.

**5. Claus Carstensen** var inderster og kromand i Frydendal ved udskiftringen af jorden i byen Helleved i 1772. Han var født ca. 1728 ( lakune ) formodentlig søn af Carsten Clausen, som 13. 7. 1728 blev gift med Marie, salig Peter Tagsens datter i Skoven bag Helleved.

Peter Tagsen der boede tæt ved det nuværende Fyr ved Taksensand, i Herlevedskov, Per Tagsens navn lever videre i benævnelsen "Per Tagene Sand" som sandrevlen langs stranden her kaldes, og som gav anledning til opførelse af fyrtårnet i året ?? ved Taksensand.

Peter Tagsens søn Peter var født 1725, døbt pr. 20 Trini. Marie må være født forinden, for faderen døde 1726, begravet Himmelfartsdag. Hans enke Marie Peters blev gift med Jørgen Harboe på nabostedet, matrikel 69 som nu ejes af familien Jens Dreier. Det forklarer, at Claus Carstensen ved udskiftningen bliver kaldet Klaus Harboe inste 12, Hellewith.

Hans bohav var 2 skep, 5 roden 87 favn. Næst boelsmand Jørgen Fogts (som var naboboellet senere Mads Madsens boel) abildgård blev oxegangen liggende udenfor, så som det er kongens gærde. Ved den anden side blev der målt efter anvisning. Tæt ved har han en eng, som er købt til stedet og indhegnet, men blev ikke målt med.

Peter Tagsens sted blev senere, da den sidste Per Tagsen døde 31. 1. 1810 nedlagt og jorden tillagt kådnerstedet 69, familien Dreiers husmandssted.

5. Claus Carstensen inderster og kromand i Frydendal, var født 1728 ( lakune ) formodentlig en søn af Carsten Clausen som 13. 7 1727 blev gift med Marie, salig Peter Tagsens datter i skoven bag Helleved, Claus Carstensen trolovedes 19. 2. og viedes 12. 3. 1762 til Ellen Harboe, født ca. 1733, datter af kådner Jørgen Harboe i Stenkobbel matrikel 69.

Deres børn

- a. Anna Marie født 1764, døbt nr. 7. Hun blev 24. 11. 1784 gift med boelsmand Hans Hansen på boel 3 i Helleved, hvor nu snedker Hans Sørensen bor.
- b. Cathrine født 1767, døbt nr. 34.
- c. Ellen født 1769, døbt nr. 32.
- d. Dorothea Sophie født 1772 døbt nr. 13, hun fik fødestedet overdraget.

Claus Carstensen døde, begravet 10. 1. 1796, 68 år. Hans enke Ellen Harboe døde 14. 3. 1813, 80 år,

**6). Daniel Bytzow** blev 22. 11. 1790 gift med formandens datter Dorothea Sophie Klausdatter Harboe, og overtager 5. 8. 1796 kådeerstedet Frydendal, og han forpligter sig til at yde aftægt til fratræderen, hans svigermøder Eleen Klauses. Daniel Bytzow var født 1761, døbt nr. 26, søn af kådner Christen Hansen Bytzow og hustru Anna Sophia Jensdatter i Katty, matrikel 22, ( Christen Christensens husmandssted ved Katrygård). Der var ingen børn i ægteskabet, og de tog en datter af konens søster, Ellen Hansen, født 4. 10. 1794 som plejedatter. Ellen Hansen var datter af boelsmand Hans Hansen og hustru Anne Marie Clausdatter på boel 3 i Helleved, som oven nævnt.

### Folketælling 1803 i Hellewirth

1. Daniel Bytzow husfader 42 år, inste med land og kromand.
2. Dorothea Sophie Harboe 31 år. hans kone, begge i første ægteskab
3. Ellen hansen plejedatter 9 år. søsterdatter af konen.
4. Ellen Harboe aftægtskone 69 år enke, konens moder.
5. Mathias Christensen 43 dr. ugift tjenestekarl.
6. Mette Nymands 33 år. ugift tjenestepige.

Daniel Christensen Bytzow, kådner og kromand i Frydendal døde 16. 3. 1815, 53 år.

Dorothea Sophie Bytzow, enke efter kådner og værtshus holder Daniel Bytzow Frydendal døde 26. 4. 1852. 80 år.

Frydendal kro har allerede ved Daniel Bytzows tid, været et velbesøgt udflugtssted, og stenterrassen op ad høen syd for kroen var allerede været anlagt i 1824. Det fremgår af en ung københavner pige Hanne Hasses beretning, da hun i dette år besøgte Sønderborg.

“En anden dag Kørte hun med flere andre ud på Als til Frydendal kro hvor vi ledte os et dejligt sted ud i haven til at drikke the. Havcn går trappevis i vejret, vi sadde allerøverst oppe, som gik i lige linie med skorstenen af huset.”

**7. Jes Hansen** overtog kådnerstedet med krohold, ifølge købe- og overladelseskontrakt af 24. 11. 1816, da han 5. 11. 1816 var bleven gift med afdøde boelsmand Hans Petersens datter Ellen Hansen, som var plejedatter af formanden kromanden Daniel Bytzow og hustru Dorothea Sophie. Jes Hansen Møller var født 1788 på Østerholms mølle, senere kaldet Egebjerggaards Mølle, søn af vejmøller Chresten Hansen Møller og hutru Margrethe Leimand.

**Folketælling i helleved 1835.**

1. Jes Hansen husfader 58 år kådner og Kryger.
  2. Ellen Hansen 51 år hans kone.
  3. Hans Hansen 15 år deres søn.
  4. Dorothea Marie 16 år deres datter.
  5. Dorothea Sophie Oarstensen 63 år aftægtskone.
- Endvidere 4. tjenestefolk. De har sikkert været beskæftiget ved brædevinsbrenneriet.

Jens Hansen og hustru Ellens børn:

1. Christian Hansen, født 12. 11. 1816, han blev efterfølger.
- b. Dorothea Marie født 1. 2. 1819, hun blev 20. 11. 1840 gift med Christen Hansen Møller, søskende børn, født 20. 11. 1810 på Østerholms mølle, søn af Christen Hansen Møller og hustru Cathrine Christine Hansen, født i Mindelbjerg.
- c. Hans Hansen født 1. 11. 1820 i Frydendal, blev 23. 7. 1848 gift med Margrethe Elisabeth Bytzow 21 år, født 9. 7. 1826 på Katrygård, datter af boelsmand Peter Jacobsen Bytzow og hustru Cathrine Sophie født Goodmose. Han blev boelsmand på Katrygård. Hans efterkommere kaldes endnu med tilnavnet Hansen Kromand.

Jes Hansen aftægtsmand i Frydendal døde 25. 1. 1864, 76 ½ år.

Ellen Hansen, enke efter kådner og gjæstgiver Jes Hansen, Frydendal, døde 11. 9. 1879, 85 år.

**Et besøg i Frydendahl 1824.**

I Historisk Samfund for Als og Sundeveds årbog 1964. 43 hefte "Rejser og Rejsende" fortælles om et fornemt besøg i Frydendahl 1824. Her gengives en ung københavner pige Hanne Hasses, født 27. marts 1808, datter af løjtnant og tømmerhandler C E. Hasse, som besøger sin onkel rådmand, købmand Hans Christian Momsen i Sønderborg, beretning om en køn tur gennem det alsiske landskab til Frydendahl. Torsdagen den 15. juli kørte vi efter middagen, i et dejligt vejr gennem Spang, Vollerup, bromølle, Broe, men nu trak et stærkt tordennejr op, og vi stode af i Ketting for at lade det trække forbi. Det regnede dygtigt, og vi stode atter på vognene og kørte igennem Eken muhle, Goderup, Schellerup og Østerholm til Frydendahl. Vi havde imidlertid fået adskillige byger regn på os. Nu var vejret atter dejligt, og vi ledte os et sted ud i haven til at drikke thee i. Den går trappevis i veiret, vi sadde allerøverst oppe, som gik i lige linie med skorstenen af huset. Fra haven af kunde vi gå lige ind i skoven. Her spadserede vi lidt efter at have fået en god kop thee. Jeg fik et stykke papir og tegnede Frydendahl med dens beliggenhed af. Vi måtte snart på vognene igjen, efter at have fået en vals inde i stuen. Hjemvejen kørte vi gennem skoven, Hellewith, Nordmark og Romorskov.

Det interessante ved denne lille bretning, er at særprægede have op ad den høje skrænt, allerede har været anlagt ved den tid og Frydendal den gang har været et søgt udflugtssted.

**8. Christian Hansen** født 12. 11. 1816, søn af formanden, Han overtog Frydemdal 25. 4. 1845. Blev 6. 5. 1840 gift med Marie Margrethe Hansen, født 21. 11. 1817, datter af møller Hans Hansen og hustru Cathrine Christine, født Mindelbjerg på Østerholms mølle. Et sådan forhold mellen familierne på Frydendal og på Østerholms Mølle med dobbelt svogerskab, kaldtes "at gøre tusk"

Deres børn:

- a. Hans Hansen født 17. 4. 1843 i Frydendal, blev eftermand.
- b. Jes Hansen født 26. 9. 1845 i Frydendal. blev 8. 10. 1875 gift med Anna Cathrine Iversen født 1849 datter af gæstgiver Christian Hansen Iversen og hustru Anne Marie, født Bytzow på Østerholms Kro, som de overtog.
- c. Elline Hansen født 18. 3. 1857 i Frydendal, blev 18. 8. 1881 gift med Jørgen Nissen Madsen, 8. 5. 1855 i Hørup, søn af indste Jørgen Nissen Madsen og hustru Kirstine født Danielsen i Hørup. Marie Margrethe Hansen døde 5. 2. 1887 i Frydendal, Enkemand Christian Hansen døde 5. 6. 1901, hos sønnen Jes Hansen på Østerholms Kro.

### Folketælling i Helleved 1845.

1. Christian Hansen 29 år født i Hellewith, kådner og brændevinsbrænder
2. Margaretha Hansen 28 år født i Østerholm, hans kone
3. Hans Hansen 2 år født i Hellewith, deres søn.
4. Maria Christensen 21 år født i Hellewith, tjenestepige.
5. Maria Hansen 18 år født i Frederikshoff, tjenestepige.
6. Mette Marie Hansen 13 år født i Frederikshoff, barnepige.
7. Jens Christensen 38 år født i Østerholm, bryggersvend.
8. Christian Jepsen Grau 38 år født i Frederikshoff, tjenestekarl .
9. Peter Christensen 27 år født i Egen. tjenestekarl.

På aftægten:

10. Jes Hansen 58 år født på Østerholm, lever af aftægten.
11. Ellen Hansen 51 år født i Hellewith, hans kone.
12. Dorothea Sophie Carstensen 74 år født i Hellewith, enke, aftægtskone.
13. Hans Hansen 25 år født i Hellewith, hendes datters søn.

Antallet af beskæftigede tjenestefolk viser, at brænneriet har været et større foretagende.

Christian Hansen fortsat:

Arealet på det inderstested Frydendal, ved indkørslen til Storskoven blev i tidens løb ved forskellige tilkøb væsentlig forøget.

Ved Udskiftningen i året 1772 udgjorde husstedet	1 tønne 4 skeep 3 rode
Fik tillagt parcel i Kongelig skov i Nalmose	1 tønne 1 skeep 12 rode
Tilkøbt østerholmer parcel	3 tønne 0 skeep 0 rode
Tilkøbt Frederikshoffer parcel	1 tønne 4 skeep 8 rode
Tilkøbt af boelsmand Peter Christensen Nymand	6 tønne 4 skeep 10 rode
Tilkøbt af boelsmand Hans Hansen	2 tønne 3 skeep 0 rode
Tilkøbt 1823 af boelsmand Peter Matzen	4 tønne 5 skeep 4 rode
Tilsammen	20 tønne 7 skeep 5 rode
Skattetønder som efter bonitet	17 tønne 7 skeep 8 rode

Kilde:

Als Hørherreds og Egen Herreds skyld- og panteprotokol Tom 4. folio 223.

Christian Hansen købte 29. 8. 1862 naboen Mads Madsens gård. Bygninger blev dels nedbrudt og ca 42 tdr. land blev tillagt Frydendal. På gårdens hussted opstod familie Sagers husmandssted. Dermed blev Frydendals areal tilliggende på ca. 60 tdr. land.

Christen Hansen køber ved skøde af 29. 1. 1864 af boelsmand Christen Rudolph landstykket Ellegårdstof på 744 roden 68 favn land, og sælger samme dag ved byttradehandel til nævnte boelsman Christen Rudolph 872 rode Frederikshoffer parceljord. Christen Hansen sælger ved kontrakt af 21. 6. 1872, af boelparcel Bønne-lykke til Jørgen Rudolph på Bøsemagerens sted 2 tdr. 4 skeep.

Ved matrikulering i året 1874 udgjorde Frydendals areal 29 29 68 ha. som udgjorde 344,67 Thaler Reinertrag.

**Folketælling i Helleved by 1860.**

1. Christian Hansen 44 år født her i byen Husfader Brendevinsbrænder
2. Margrethe født Hansen 43 år født samme sted hane kone
3. Jes Hansen 15 år født samme sted deres søn.
4. Elline Hansen 3 år født samme sted deres datter.
5. Daniel Bladt 50 år født i Hundslev tjenestekarl
6. Jørgen Thomsen 23 år født i Hundslev
7. Lorenz Moldt 19 år født i Kattry
8. Anne Kirstine Frederiksen 21 år født i Hundslev tjenestepige
9. Maria Christine Jørgensen 19 år født i Helleved tjenestepige
10. Kirstina Hansen 18 år født i Egen tjenestepige
11. Jes Hansen 73 år født i Østerholms mølle aftægtsmand.
12. Ellen født Hansen 66 år født i Helleved hans kone.

6. Hans Hansen og Helene Marie født Thomsen Børn fortsat:

d. Helene Marie Hansen født 8. 8. 1881 da faderen var kromand. Hun blev 6. 10. 1903 gift med lærer i Helved Christian Hansen, født 29. 9. 1876 i Brandsbøl, søn af boelsmand Hans Nissen Hansen og hustru Anna født Bonde, i Brandabøl.

e. Cathrine Elline Hansen født 2. 5. 1883. Hun døde 6. 10. 1883, 5 måneder gl. i Frydendal.

Hans Hansen født 17. 4. 1843 i Frydendal døde 18. 1. 1926 samme std.

Helene Marie Hansen født Thomsen født 10. 10, 1852 i Løjt, døde 17. 10. 1943 i Frydendal.

***Frydendal kro nedbrændte 1870 da der gik ild i brendevinsbrænderen.***

**9. Hans Hansen** født 17. 4. 1843, søn af formanden. Han blev gift med Helene Marie Hansen, født Thomsen, født 10. 10. 1852 i Skovby Løjt Sogn, datter af skibsfører Peter Thomsen og hustru Cecilie Cathrine kragh, som boede på hans fødested matrikel 16 i Fynshav.

Frydendal kro nedbrændte 1870, da der gik ild i brenneriet. Efter at det var genopført, fik de unge kroen i forpagtning og 12. 2. 1881 fik de skøde på ejendommen.

Deres børn :

a. Margrethe Hansn født 20. 10. 1875 i Frydendal, da faderen var forpagter af kroen og gården. Hun blev gift med købmand Heinrich Georg Storke i Augustenborg. Han var født 9. 12. 1873 i Sjellerup, hvor hans fader var købmand, August Christian Ferdinand Storke, født 27. 5. 1845 i Løgumkloster, død 16. 5. 1907 i Augustenborg, og hustru Maren Storke, født Jørgensen, født 25. 10. 1842 i Oksbøl, død 2. 2. 1923 i Augustenborg. Købmand Heinrich Georg Storke overtog sin faders forretning med korn og foderstoffer og oparbejdede denne til en stor virksomhed. Heinrich Georg Storke døde 7. 9. 1938 i Augustenborg, hans enke Margrethe Storke, født Hansen døde 31. 7. 1958 sammesteds.

b. Christian Hansen født 6. 1. 1877. Han rejste til kongeriget for at undgå den prøjsiske soldater-tjeneete blev 1902 gift med Andrea Andersen, født 18. 4. 1882 i Branderup på Fyn, datter af handelsmand Lars Andersen og hustru Anne Christine. De unge købte først en landejendom i Tved ved Svendborg, hvor datteren Helene blev født. Siden købte de en anden ejendom på Bryllemark og derefter en gård i Otterup. Deres datter Helene født 28. 7. 1902 blev 3. 8. 1928 gift med husmand Peter Hansen Grau, født 5. 2. 1901 i Fynshav. De overtog hans fødested art. ?

c. Cecilie Cathrine, født 1. 4. 1879, blev gift med bagermester Theodor Hansen, som byggede bageriet på Storegade i Augustenborg som nu bagermester Christian Petersen ejer. Theodor Hansen havde dog mest lyst til handel og klarede sig ikke så godt. I de seneste år boede familien hos hendes moder i Frydendal.

d. Helene Marie Hansen født 8. 8. 1881, da faderen var bleven kroejner Hun blev 1. 10. 1903 gift med lærer i Helved Christian Hansen, født 29. 9. 187? i Brandsbøl, søn af boelsmand Hans Nielsen Hansen og hustru Anna født Bonde i Brandsbel. Christian Hansen virkede som lærer i Helved fra 1898 til 1909 og flyttede til Sønderborg.

e. Cathrine Elline Hansen født 2. 5. 1883, hun døde 6. 10. 1883, 5 måneder gl. i Frydendal.

Kromand Hans Hansen født 17. 4. 1843 i Frydendal, døde 18. 1. 1926 samme sted, Hans enke Helene Marie Hansen født Thomsen, født 10. 10. 1852 i Løjt, døde 17. 10. 1943 i Frydendal. 91. år.

De havde overtaget Frydendal kro med tilhørende landbrugs ejendom med 29 29 68 ha, land den 19. 2. 1881, og samme dag afløstes reallasten ved kapitalindskud.

Omkring årskiftet 1900 lod Hans Hansen, ejendomshandler Mygen fra Østerlindet sælge størsteparten af arealtilliggende fra Frydendal. Solgte:

4. 1. 1900 til	gårdejer Mads Madsen Helved	4 23 84 ha.
	parcellist Jørgen Nissen Frederikshof	1 72 86 ha.
	parcellist Lauritz Lind Frederikshof	3 25 14 ha.
22. 3. 1900 -	parcellist Jørgen Rudolph Helved	0 68 78 ha.
	inste Claus Clausen Helved	1 21 67 ha.
	parcellist Jørgen Jørgensen Bokmosdam	1 00 00 ha.
	gårdejer Peter Hansen Skærtøft	4 06 79 ha.
	kådner Christen Jessen	1 20 02 ha.
	snedker Hans Peter Sørensen Prederikshof	1 24 94 ha.
19. 4. 1900 -	gårdparcellist P. Thomsen Helved	3 71 72 ha.
	gæstgiver Jes Nissen Helved	2 23 20 ha.
	gårdejer Hans Hansen Helved	4 72 00 ha.
Det samlede areal til Frydendal		29 30 96 ha.

I Sønderjysk Månedsskrift, november/december side 512 fortæller H. P. Jensen, om ejendomshandler firma Heinrich Christian Kock + Co. Oksenvad, som består af yderligere Hans Jørgen Hørlyck over Jersdal, Frederik Bohnfeldt og Hellen Botildus Mygind, gårdejer i Østerlindet. De gennemførte omkring århundredeskiftet en lang række ejendoms udparcelleringer, større ejendomme der stykkedes ud til omkringboende, og flere møller og kroer.

I regnskabsbogen omtales også i året 1899 Frydendal Kro på Als, der kostede 74 000 mark, og som bragte en god fortjeneste.

Kommuneforstander Jørgen Nielsen i Frederikshof medvirkede som mellemmand.

Uanset nationalt sindelag arbejdede kompagniskabet gnidningsløst sammen med økonomisk udbytte for øje. Maren Kirstine Holm i Østerlindet gav denne bramfri karakteristik af gårdhandel: pæng æ pæng. Winne: det gæe pæng skin de old i jen pott.

### Grundakter for en gæstgivergård og boelsparcel gård i Helved.

matrikel 1 og 48 af Helved ejerlav, Notmark sogn.

Bilag til grundbog bind 1. matrikel 1. ( Landsarkivet i Åbenrå )

1. Hans Hansen boelsparcellist og gæstgiver overtog Frydendal efter sin fader Chriertian Hansen, ved overdragelseskontrakt af 12. 12. 1881.
2. Parcellist Hans Madsen Smith køber Frydendal af Hans Hansen ved købekontrakt af 27. 10. 1904.
3. Jacob Frederiksen køber Frydendal kro, betinget skøde 22. 12. 1923. og hel skøde 26. 1. 1927.
4. Enke Helene Hansen født Thomsen hensidder i uskiftet bo 22. 5. 1930.
5. Enke Helene Hansen født Thomsen sælger til Jacob Fredriksen samme dato.
6. Cecilie Cathrine Hansen, født Hansen, Krumon, overtager i særeje 13. 4. 1940
7. Jacob Frederiksen sælger til vognmand Hans Hansen Dreier og hustru Christine født Jørgensen, i Katry ved kontrakt 27. 3. 1941
8. Cecilie Cathrine Hansen, født Hansen sælger til gæstgiver Peter Bonde og hustru C hristine født Johansen Deck 5.7. 1951.

**Udparcelleringen af Frydendal Kro og boelsparellstedet, matrikel 1 48.**

I henhold til ovennævnte grundakter for grundbog bind 1, parcel 1, Gæstgiveriet Frydendal med tilhørende land, tilkøbt 29. 8. 1862 af Mads Madsens nedlagte boel i Helved, som har ligget nabo til kroen Frydendal, overtog Hans Hansen, Frydendal efter sin fader Christian Hansen ved overladelleskontrakt af 12. 12. 1881. Aftægtsmand Christian Hansen's hustru Marie Margrethe, født Hansen, Frydendal, døde 5. 2. 1887, 69 år.

Aftægtsmand Christian Hansen i Frydendal døde 5. 6. 1901, 84 år. efterladende 2 sønner, Hans og Jes Hansen og datteren Helene Madsen, født Hansen. Christian Hansen døde hos sønnen Jes Hansen, som var kromand på Østerholms kro.

Salget af Frydendal kro og tilhørende bygninger.

År 1900 indledtes forhandlinger med nævnte ejendoms handler firma Christian Kock & Co, i Østerlindet om salget af Frydendal Kro og landtilliggendet, og samme år solgtes parcellerne til omkringboende.

På kroen ansattes Jes Nissen som foreløbig bestyrer eller forpagter, indtil den solgtes 27. 10. 1904 til Hans Madsen Smith.

Aftægtshuset på den modsatte side af vejen, forbeholdt sælgeren Hans Hansen og hustru sig, som således skiltes fra kroen og beholdt matrikel nr. 1. Kroen derimod fik nyt matrikel nr. 85. Endvidere havde sælgeren forbeholdt sig en byggegrund ved siden af aftægtshuset.

På denne grund lod Hans Hansen opføre Villa Frydendal til sin egen beboelse. Her boede familien til hans død den 18. 1. 1926, og hans enke Helene Hansen, født Thomsen sad i uskiftet bo med villaen og aftægtshuset, I aftægtshuset, som først var lejet ud, boede senere i en årrække deres datter Cecilie Cathrine Hansen, som var gift med bagermester Theodor Hansen, som havde opbygget det bageri i Augustenborg, som bager Christian Petersen overtog, men det gik dem ikke så godt. Enke Helene Hansen, født Thomsen solgte 22. 5. 1930 Villa Frydendal til gæstgiver Jacob Frederiksen på Frydendal kro, som 27. 3. 1941 solgte den til vognmand Hans Hansen Dreier og hustru Christine Marie født Jørgensen fra Katry, som fortsat ejer den. Villaen har matrikel nr. 94.

Aftægtshuset gik i arv til forannævnte datter Cecilie Cathrine i særeje ved kontrakt af 13. 4. 1940.

Det solgtes 7. 5. 1951 til ejeren af Frydendal kro Peter Bonde og hustru Christine, født Johansen Beck, og kom således atter tilbage til kroen.

**På Notmark kirkeård læses på gravstene:**

Hans Hansen Frydendal født 17. 4. 1843 i Frydendal død 18. 1. 1926 i Frydendal

Helene Margrethe Hansen, født Thomsen født 10. 10. 1852 Løjt, død 17. 10. 1943 i Frydendal.

Theodor A. J. Hansen, Augustenborg. født 23. 9. 1874 død 25. 8. 1953 Augustenborg.

Cecilie Cathrine Hansen, født Hansen født 1. 4. 1879 Frydendal død 24. 2. 1961 Augustenborg.

Peter Bonde Frydendal

Født 4. 3. 1890 i Asserballe død 30. 11 1960 i Frydendal

Gift med Christine Bonde, født Johansen

Født 5. 5. 1889 i Hundslev, død 21. 2. 1964 i Frydendal

Jørgen J. Bonde Helved

Født 21. 5. 1880, død 24. 9. 1958

Gift med Ann Bonde

Født 25. 12. 1877, død 21. 11. 1961

Jacob Frederiksen født 19. 2. 1885 i Egen, død 11. 2. 1974 i Hundslev

Gift med Auguste S. Frederiksen, født Kaad

Født 25. 12. 1882

En datter Marie Dorthea født 7. 9. 1908, død 5. 7. 1932

Christine født 27. 1. 1919

Fader, gæstgiver i Frydendal